

Collegial: Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 2. Den 9 Januar 1802.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen.

Justitsraad og Deputeret i det
danske Cancellie.

Peter Johan Monrad.

Justitsraad og Departements-
Chef i det danske Cancellie.

Fovgivninger.

Under 18de December f. A. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget en Instruction, hvorefter Hs. Majestæt vil, at Vægter-Inspecteuren og Vægterlieutenanten i Kjøbenhavn sig skulle rette og forholde. Dens Indhold er følgende:

§ I. De skulle i Almindelighed nøie paasee, at hvad hidtil allernaadigst er befaleet om Nattevægterne og Gadelygterne, eller herefter vorder anordnet, paa det nøiagtigste efterkommes. De skulle nøie gjøre dem bekjendte med den for Gadevægterne udstedte Instruction, og enhver Forseelse derimod, som maatte komme dem til Kundskab, skal de strifseligen anmeldte for Politimesteren.

§ 2. Vægterlieutenanten skal stedse indfinde sig ved Vægter-Paraden, og der tilholde Vægterne at efterkomme de dem paaliggende Pligter, paasee at de møde ædruelige, at de ere iførte den befalede Vægter-Uniform, og forsynede med alt, hvad samme tilhører. Skulde Vægterlieutenanten være syg, eller have andet lovligt Forsald, skal denne Pligt opsyldes af Vægter-Inspectøren.

§ 3. Naar Vægterparaden er opstillet, har den, som commanderer, at mælde dette til Politimesteren, for at han, om han finder det nødvendigt, kan eftersee samme, og paa det at han kan lade Vægterne give de fornødne Ordres, om hvad Tjenesten maatte vedkomme.

§ 4. De skulle ideligen, til forskjællige Tider og ellers saa ofte det befales, eftersee, om Vægterne ere paa deres Poster, at Lygterne ordentligen ere tændte, og ellers at alt efterkommes, som vedkommer Ordens-Haandhævelse. Tiden naar og Stederne hvor de have patrulseret mælde de til Politimester, naar de have foresundet Uordener.

§ 5. De skulle nøie paasee, at ingen Tran, uden den, som er god og forsvarlig, leveres til Brug for den offentlige Lysning, at Vægterne ikke ombytte eller forfalske samme; samt at den Quantitet, som gives til denne Brug, virkelig hertil anvendes.

§ 6. De skulle i alle opkommende Ildsvaades Tilfælde personligen indfinde sig ved Ildstedet, for at paasee, at de Vægtere, som efter disses Instruction have
at

at møde, virkeligen ere tilstede, og tilholde Vægterne at efterkomme det, som af Politiet befales. Til den Ende mælde de sig hos Politimesteren, eller i hans Forsald til den ældste tilstedeværende Politie-Fuldmægtig, for at imodtage de Ordres, eller den Anviisning, som Tjenesten maatte udkræve.

§ 7. Naar Vægterne befales at være Politiet behjælpelige, enten Dag eller Nat, skal enten Vægter-Inspecteuren eller Lieutenanten personligen møde, og aflevere det requirerede Antal til Politiet, og ellers selv blive tilstede, saalænge Nødvendigheden fordrer det.

§ 8. Ved Forbryderes Afstraffelse, hvor Vægterne skulle formere Kreds, skal enten Vægter-Inspecteuren eller Lieutenanten møde til de Lider og Steder, som af Politimester befales, for at anføre Vægterne, og foranstalte det videre fornødne ved Commandoen.

§ 9. Naar Vægterne skulle møde for Retten, skal Vægter-Inspecteuren eller Lieutenanten fremstille dem saavel ved Forhørene, som ved Doms Afsigelse. Fornærmes Vægterne, paa en eller anden Maade, da have deres Officerer, endog om hine selv ei klage, at gjøre Anmældelse derom.

§ 10. Vægter-Inspecteuren og Vægter-Lieutenanten have at paasee, med lige Nølagtighed, som om Gadevægterne er befalet, at Taarnvægterne opfylde de dem paalagte Pligter.

§ 11. Vægter-Inspecteuren skal aflægge aarligt
Regne

Regnskab for de Penge, som ham anvises til Vægter-Corpsets Betaling.

§ 12. Vægter-Inspecteuren og Lieutenanten skulle, for deres Tjeneste, nyde hvad dem enten nu er, eller herefter allernaadigst maatte blive tillagt. Fremdeles skal Vægter-Inspecteuren nyde de ham ved Resolution af 11. Januar 1745, tilstaaede 2 Mk. af hver, som maatte forlange Vægternes Assistance ved Bryllupper.

Iggjennem det danske Cancellie er, under 8 d. M., udsærdiget en Forordning, som forbyder dem, der staae i visse Slags Forbindelser med Rettens Betjenter, at føre Sager ved den Domstoel, som af disse beklædes, m. v. Denne Forordning er bygget paa følgende Grund-sætning: At, ligesom Retssæffenhed, i Forening med tilstrækkelig Kundskab om Lovene, ere de væsentlige Egen-skaber, der fordres hos dem, som betroes Dommer-Em-bederne; saa vil Hs. Majestæt og, at de, der føre Sa-ger for andre, ei maae staae i saadan Forbindelse med de vedkommende Rettens Betjenter, at derfra kunde gives Anledning til Tvivl om disses Upartiskhed, og saaledes den Tillid svækkes, med hvilken enhver bør kunne hen-vende sig til Domstolene med sin Anke, eller sit Forsvar. I Overeensstemmelse hermed befales følgende:

§ 1. Det skal være forbudet enhver, som er Fuld-mægtig hos en Dommer, eller paa anden Maade gaaer ham tilhaande i Embedsforretninger, at besatte sig enten

frista

skriftligen eller mundtligen med Sagsførelse for nogen Part, ved den Ret, som beklædes af den Dommer, hos hvilken han tjener.

§ 2. Paa lige Maade forbydes det alle Skrivere, saavelsom disses Fuldmægtige eller Betjenter, at føre Sager enten for den Ret, i hvilken de ere beskikkede som Skrivere, eller for nogen anden Ret, som er underordnet den Overret, i hvilken Skriver-Embedet af dem forrettes.

§ 3. Denne Regel skal ikke indskrænkes til de egentlige Ting-Sager alene, men ogsaa være gjældende i Henseende til Skifter og enhver anden Forretning, hvor Tvistigheder imellem Parter kunne finde Sted, og Rettens Dom eller Kjendelse desangaaende affes.

§ 4. Dersom nogen Procurator er Fuldmægtig hos Dommeren, Skriveren eller Skifteforvalteren; eller han gaaer nogen af disse tilhaande i deres Embedsforretninger, da skal han, ligesaavel som deres andre Betjenter, rette sig efter denne Anordning.

§ 5. Dommerne skulle nøie vaage over, at foranførte Hs. Majestæts Bud adlydes. I Tilfælde af Overtrædelse skal den vedkommende Dommer eller Rettens Betjent straffes, første Gang med 50 Rdlrs. Bøder til Stedets Fattige; anden Gang med dobbelte Bøder, og tredje Gang have sit Embed forbrudt. De øvrige benævnte Personer straffes med 20 Rdlrs. Bøder til Fat.

Fattig-Kassen; hvilke fordobles, saa ofte Forseelsen igjentages.

Ved Reskript, af 18 f. M., til Kjøbenhavns Magistrat, er det bevilget, at den Bognmandene af det lidet Bognmandslaug i Kjøbenhavn tilstaaede Forhøielse af 12 B. for hvert Læs Natte Renovations Udsørsel, maa vedvare til September Maanedes Udgang 1802.

Blandet Efterretning.

Efter en fra Qvarantaine-Commissionen i Christianssand til Cancelliet indkommen Beretning, ere de tvende til Qvarantaine-Basenets Indretning opførte Sygehuse paa Oddersøen ved Christianssand, den 20 December f. A. om Aftenen, ved ulykkelig Ildsaaade lagte i Aske, tilligemed det Inventarium af Sengesteder, Borde og Stole, m. v., som allerede var indflyttet i det ene, samt endeel Bygnings-Materialier, der vare indlagte saavel i Husene, som i det mellem dem staaende gamle Fæstnings-Taarn. Da Forhøret, ved Postens Afgang, ei var sluttet, kan man endnu ikke med Visshed opgive Oprindelsen til Ulykken; men rimeligviis er Ilden kommen fra de Folk, som til Arbeidets Fortsættelse i disse Huse nødvendigen maatte der have Lys og Varme, og hvilke med Livsfare reddede sig igjennem Luerne. Skaden beregnes til 10 a 12,000 Rdlr. Sygehu-

gehusenes Distance fra Byen, og deres indbyrdes Forbindelse paa Oddersøens høie og lidet tilgængelige Fjæld, gjorde det aldeles umueligt at redde noget af dem; dog bar Vinden fra Byen og fra det lidt nedensfor liggende Pakhuus, hvori Seilene og Takkelagen af de i Christiansand værende kongelige Orlogsskibe, for en 30 a 40,000 Bærdie, er indlagt; dette Pakhuus blev sat uden for al Fare ved Hjælp af Brandseil og Spreiter.

Folketallet i Kjøbenhavn, saadant, som det, med Søe- og Land-Etaten indbegrebne, befandtes den 1 November 1801:

Christiansborg og Rosenborg Slotte, samt Palæerne, Mandfolk 185, Fruentimmer 160, i alt 345; Citadellet Frederikshavn, Mandf. 539, Fruentimmer 227, i alt 766; Dokken, Laboratoriet og Ryebøder, Mandf. 4,524, Fruent. 4,392, i alt 8,916; samtlige Kaserne og Stokhuset, Mandf. 3,336, Fruent. 495, i alt 3,831.

Stadens Qvarterer:

Øster-Qvarter, Mandfolk 2,442

Fruentimmer 2,870 . . . i alt 5,312

Strand-Qvarter, Mandf. 959

Fruent. 1,160 . . . i alt 2,119

Snarens-Qvarter, Mandf. 1,516

Fruent. 1,720 . . . i alt 3,236

Be.

Vester-Quarteer, Mandf. 2,426

Fruent. 3,137 . . . i alt 5,563

Dito uden Porten, Mandf. 631

Fruent. 696 . . . i alt 1,327

Norre-Quarteer, Mandf. 2,862

Fruent. 3,089 . . . i alt 5,951

Klædeboe-Quarteer, Mandf. 2,555

Fruent. 2,597 . . . i alt 5,152

Dito uden Porten, Mandf. 529

Fruent. 528 . . . i alt 1,057

Frimands-Quarteer, Mandf. 1,548

Fruent. 1,722 . . . i alt 3,270

Rjebmager-Quarteer, Mandf. 3,438

Fruent. 3,520 . . . i alt 6,958

Rosenborg-Quarteer, Mandf. 3,052

Fruent. 3,293 . . . i alt 6,345

St. Anne Øster-Qv., Mandf. 3,623

Fruent. 4,300 . . . i alt 7,923

St. Anne Vester-Qv., Mandf. 6,393

Fruent. 6,524 . . . i alt 12,917

Christianshavn-Qv., Mandf. 4,549

Fruent. 4,373 . . . i alt 8,922

Tilsammen 45,107 Mandfolk, 44,803 Fruentimmer;

deraf under 15 Aar 23,756, over 15 Aar 66,154.

I dette Antal indbefattes den jødiske Menighed, be-

staaende af 1,771 Mennesker, hvoraf 893 Mandfolk

og 878 Fruentimmer. Saaledes udgjøre da Kjøbenhavn's Indvaanere det Antal af 89,910.

Den residerende Capellan i Nordborg paa Alsøe, Hr. F. Ebbesen, har i en til Hs. Majestæt indgiven Ansøgning berettet, at han, for at udbrede nyttige Kundskaber blandt de i Nørreherred paa Alsøe værende Skoleholdere, hvoraf, blandt 10, de 8 ere uden videnskabelig Dannelse, har formaaet disse til eensgang ugentligen at modtage hans Veiledning og Underviisning i de Kundskaber, som vedkomme deres Embeder. Efter den Plan, han har lagt, agter han først at bringe dem det danske Sprogs Grammatik og Orthographie, samt at anstille Øvelser i ordforklarende Læsning saavel af Lærebogen, som af Viisdomsbogen for den christelige Landmand, og dernæst at gjenneemgaae det Vigtigste af Jordbeskrivelsen. Da han derved faaer Leilighed til at gjøre dem bekjendte med passende Skrifter i Underviisningsfaget, men ugjerne vil forarsage disse lærvillige men uformuende Skolelærere nogen Udgift til Bøgers Anskaffelse, saa har han i denne Henseende foreslaaet og ansøgt om, at der af hver Kirke i bemældte Nørreherred aarligen maa udredes 2 Rdlr., som ialt udgjør 10 Rdlr., hvoraf den ene Rdlr. skulde bestemmes til Godtgjørelse for den Skoleholder, som, til de dertil afstalte Forsamlinger, om Vinteren holder en Stue varm

varm i Underviisnings-Timerne, og for de øvrige 9 Rdlr. efterhaanden anskaffes for Skolelærerne passende Bøger, som bevares i et Skab i Forsamlingsstuen, og blive en stedsevarende Ejendom for Herredets Skolelærere. De Bøger, som man anseer nødvendige strax at anskaffes, ere: Vadens Udtog af sin danske Grammatik, Viisdomsbog for den christelige Landmand og Steenvinsels Forelæsninger over Lærebogen, samt nogle Landkort.

Efterat Stiftsøvrighedens Erklæring herover har været indhentet, hvormed tillige fulgte Kirke-Sessionens af Stiftsøvrigheden æftede Erklæring, har Hs. Majestæt givet dette Forslag sit Bisald og tilladt den ansøgte Understøttelse, til Bøgers Anskaffelse, af Kirkerne's Midler, paa følgende Vilkaar:

- 1.) At Prisen paa de Bøger, som aarligen anskaffes, ei maa overstige 9 Rdlr., ligesom ogsaa en Fortegnelse paa de nye anskaffende Bøger aarligen forelægges Sessionen og af samme attesteres, forinden Regningen til Udbetaling af Kirkerne's Casse kan af Kirke-Inspecteuren antages;
- 2.) at der over de saaledes aarligen anskaffende Bøger, som forblive ved Herredet, indrettes og continueres en ordentlig Fortegnelse in duplo, hvøraf den ene forbliver ved Samlingen, den anden bevares i Herredesprovstens, som tillige Kirke-Sessionens første Medlems, Archiv, samt at denne Bogsamling stedse be-

betroes den ældste af Herredets Skolelærere udi Bevaring, der for den hele Samling, hvortil samtlige Herredets Skolelærere beholde fri Adgang, skal være ansvarlig, og derfor ei, uden Modtagerens Bevill, udlaaner nogen Bog af samme.

Til det i Collegialtidenden for f. A. S. 26. bemærkede Antal af Bygninger, der indtil Enden af Mæret 1800 vare opførte og under Arbeid, paa de ved Jildebranden i Kjøbenhavn 1795 afbrændte Grunde, kommer for Mæret 1801, 9 Forhuse, 2 Side-, og 4 Baghuse; saa at det fulde Antal opførte Bygninger til den Tid er 606 Forhuse, 309 Side- og 231 Baghuse; ialt 610 Byggepladser.

Al de endnu resterende Pladser ere i efterstaaende Gader følgende endnu ubebygte: i Farvegaden 4; Lavendelstræde 4; Studiistræde 3; Vester- og Nørrevold 2; St. Pedersstræde 4; Michelbryggerstræde 3; Slutteriegade 3; Hestemøllestræde 1; Rattesundet 9; Lillelarshjørnstræde 1; Teglgårdstræde 4; Nytorv 1; Snaregade 1; Compagniestræde 1; Læderstræde 1; Holmens Revier 1; Ny Amagertorv 1: ialt 44 ubebyggede Pladser.

Under Dags Datum ere samtlige vedkommende

Øvrig.

Øvrigheder i Danmark fra det danske Cancellie tilskrevne
saaledes:

P. M.

Ved den 7de s. i Forordningen af 12 Februar 1790 ere saavel Opbuds- og Skifte-Commisfarier som Executores Testamenti paalagte, aarligen at tilstille Stedets Øvrighed fuldstændig Forklaring om, hvad der af dem, i Henseende til de under Behandling havte Boer, er bleven forrettet, paa det at denne Forklaring tilligemed de øvrige Skifte Designationer derfra til Cancelliet kunde indsendes. Desuagtet, og endskjøndt denne Befaling ved Circulaire af 28 Februar 1801 er indskjærpet samtlige Vedkommende, modtager Cancelliet dog meget saa Beretninger angaaende de Skifter, som forrettes af saadanne extraordinære Skifteforvaltere. Man skulde derfor tjenstligst anmode Dem, at ville i det seneste inden Februar Maanedes Udgang meddele Cancelliet en Fortegnelse paa de under Deres Jurisdiction værende Sterv-, Opbuds- eller Fallitboer, som behandles af Executores, Skifte- og Opbuds-Commisfarier eller Opbudsmænd, og inden samme Tid affordre disse, samt indberette hertil, hvad der i berørte Boers Slutning maatte gjøre Hinder. I øvrigt paatvivles ikke, at De jo for Fremtiden tilholder alle Dem underordnede extraordinære Skifteforvaltere, i rette Tid at afgive til Dem de
besaa

befalede Beretninger om Skifterne, som da med de øvrige Skifte-Designationer indsendes hertil.

Efter de til Kjøbenhavns Magistrat indkomne Beretninger, var, ved det forløbne Aars Udgang, det i Staden værende Forraad af Korn og Fødevarer m. v. følgende: hos Grossererne Hvede og Hvedemeel 1000 Edr., Rug og Rugmeel 3,660 Edr.; hos Bryggerne Byg 9,759 Edr., Humle 77½ Skpd., Malt 15,736 Edr., Brænde 2,377 Favne, Steenful 512½ Laster; hos Laugs-Bagerne, hvis Antal er 51, Hvede og Hvedemeel 6,694 Edr., Rug og Rugmeel 13,330 Edr.; hos Fribagerne Hvede og Hvedemeel 340 Edr., Rug og Rugmeel 2,881 Edr.; hos Brændeviinsbrænderne *) Hvede og Hvedemeel 9,474 Edr., Rug og Rugmeel 233 Edr., Byg 1,335 Edr., Malt 1,513 Edr., Brænde 959 Favne, Steenful 1,096 Laster; hos Vognmændene Havre 298 Edr.; hos Hørefudffene Havre 200 Edr.; hos Hørkræmmerne saltede Sild 3,616 Edr., tør Fiske 1,510 Skpd., Salt 5,441 Edr.; hos Spek-

hø.

*) Herunder er tillige indbegrebet Forraadet for dem af dette Laugs Interessenter, som have nedsat sig her i Staden efter 9 Mai 1787, og hvis Tal, efter Laugets Oldermands Opgivende, er 272, som for største Delen ere forsynede med det ved den kongelige Befaling, af 9 Mai 1787, bestemte Forraad af 15 Edr. Hvede for hvert Hus, som de bruge.

høerne Byg, Havre og Voghvede. Gryn 1,198 $\frac{7}{8}$ Edr.,
 Erter 879 $\frac{5}{8}$ Edr., Smør 1,408 $\frac{1}{2}$ Edr., Flest 220 $\frac{4}{5}$
 Skpd., Ost 1,017 $\frac{4}{5}$ Skpd.; hos de øvrige Indvaanere,
 som have angivet: Hvede og Hvedemeel 866 Edr., Rug
 og Rugmeel 4,075 $\frac{1}{2}$ Edr., Byg 443 Edr., Havre
 2,656 Edr., Byg, Havre og Voghvede. Gryn 97
 Edr.; Erter 35 Edr. Alt dette udgjør tilsammen: Hve-
 de og Hvedemeel 18,374 Tønder, Rug og Rugmeel
 24,179 $\frac{1}{2}$ Ed., Byg 11,537 Edr., Humle 77 $\frac{1}{2}$ Skpd.,
 Malt 17,249 Edr., Havre 3,154 Edr., Byg, Havre
 og Voghvedegryn 1,295 $\frac{7}{8}$ Ed., Erter 914 $\frac{4}{5}$ Ed., Smør
 1,408 $\frac{1}{2}$ Ed., Flest 220 $\frac{4}{5}$ Skpd., Ost 1,017 $\frac{4}{5}$ Skpd.,
 saltet Sild 3,616 Edr., tør Fisk 1,510 Skpd., Salt
 5,441 Edr., Brænde 3,336 Favne, Steenful 1,608 $\frac{2}{5}$
 Læster.

Ved November Maanedes Begyndelse i forrige Aar
 befandtes i Kjøbenhavn Hestenes Antal at beløbe sig til
 2,564, og Køernes til 1,810.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 8 Januari er
 Cand. theol. A. P. Top confirmeret til personel Kapel-
 lan for Vester Molands Præstegjæld i Christiansands
 Stift; Cand. theol. P. E. Heilmann ligeledes for Vest-
 bye Præstegjæld i Aggershuus Stift; Sognepræsten
 for

for Skudsnæs Præstegjæld i Christiansands Stift, Provst T. E. Krog, efter Ansøgning i Raade og med Pension entlediget fra sit Embed; Stiftsprovst og Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense, P. Elod, forundt Rang med Professorens extraordinarii No. 13 i 6te Klasse; Assessor i Christiansands Stifts Overret, P. Collett, befikket til Assessor i Aggershuus Stifts Overret.

Under det tydske Cancellie: Den 30 Decbr. f. A. er Justitsraad P. v. Sirtel befikket til første Expeditionssekretair og Assessor, samt Justitsraad H. E. Hammerich til anden Expeditionssekretair, begge i det tydske Cancellie. Den 8 Januari er Cancellist H. E. Wolf udnævnt til virkelig Cancelliesekretair, og hidtilværende Amtssekretair A. Wardenburg til Cancellist ved bemældte tydske Cancellie.

Under Generalitetet: Den 30 December. f. A. er Dessinateuren ved Ingenieurkorpset, Fændrik H. J. Wetlesen, forundt Secondlieutenants Character, og Underofficer G. Purgan udnævnt til Dessinateur à la suite ved bemældte Corps med Fændriks Character af Infanteriet; ved det andet jydsk Infanterieregiment Stabscapitain v. Schmidt befikket til Compagniechef, characteriseret Capitain v. Scharffenberg til Stabscapitain, og Premierlieutenant à la suite v. Lühow til virkelig Premierlieutenant; den til Fændrik ved det andet jydsk

jydske Infanterieregiment under 18 huj. udnævnte Cadet v. Priess er i samme Qualitet ansat ved det syenske Infanterieregiment; Fændrik v. Fleischer af det norske Jægercorps forundt Secondlieutenants Character og ansat à la suite ved Corpset; Premierlieutenant af Artilleriecorpsen A. M. W. v. Haffner udnævnt til at være tillige Alde- General-Quarttermester, og Fyrværker P. Berg til Secondlieutenant af første Classe i bemældte Corps; Capitain v. Huitseldt af det tellemarkiske Infanterieregiment og characteriseret Secondlieutenant Baron v. Holck af det syenske Regimente lette Dragoner efter Ansøgning afgaaede fra deres respective Regimenter, og Commando-Commisfairs Uebersacks i Gladstrand forundt Krigscommisfairs Character.

Under General-Toldkammeret: Den 30 December s. A. er Landfriveren i Pellsborn, C. H. Weigertich, beskikket tillige til Toldforvalter sammesteds. Den 6 Jan. d. A. er Student P. H. Wessberg og forrige Maanedes-Lieutenant C. Stæger beskikkede til Consumtions-Controleurer ved Portene her i Staden; Consumtions-Inspecteur H. Nielsen i Viborg til Toldkasserer i Hjerding og P. J. Böttcher til Consumtions-Inspecteur i Viborg; Student N. A. Meier udnævnt til Told- og Consumtions-Casserer i Middelfart, og Underbetjent i Aalborg, F. W. Hansen til Under-Told- og Consumtionsbetjent i Kjøbenhavn.